

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

**ЛУЦЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»**

кафедра права та фінансів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Луцького інституту розвитку
людини
Університету «Україна»

С. Савич Сергій САВИЧ
«01» 09 2023 р.

**СИЛАБУС
ВК 1.4. ПОЛІТОЛОГІЯ**

освітня програма:

ВК 1.4. «Спеціальна освіта», «Фізична терапія, ерготерапія», «Право»,
«Фінанси, банківська справа та страхування»

освітнього рівня бакалавр

галузь знань: 01 Освіта, 22 Охорона здоров'я, 08 Право, 07 Управління
та адміністрування

спеціальності: 081 Право, 016 Спеціальна освіта, 072 Фінанси,
банківська справа та страхування

Обсяг, кредитів: 120/4

Форма підсумкового контролю: залік

Луцьк 2023 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	<i>Бундак Олена Анатоліївна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри права та фінансів</i>
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	<i>П.І.Б. осіб, залучених до викладання, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання</i>
Профайл викладача	<i>https://lutsk.uu.edu.ua/ професорсько-викладацький склад кафедри права та фінансів/Бундак О. А.</i>
Канали комунікації	<i>Тел. 0502384111 e-mail: olenabundak@gmail.com</i>
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою	<i>httpshttps://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=6820=</i>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо–кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань 08 «Право»; 01 «Освіта»; 07 «Управління та адміністрування»	Вид дисципліни обов’язкова компонента	
	Спеціальність 081 «Право»; 072 Фінанси, банківська справа та страхування; 016 «Спеціальна освіта»;	Цикл підготовки загальний	
Модулів – 1	Спеціалізація	Рік підготовки:	
Змістових модулів –2		2023–2024	2023–2024
Індивідуальне науково–дослідне завдання _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: <u>українська</u>	Семестр	
Загальний обсяг годин – 120		4–й	4–й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Освітній ступінь / освітньо–кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		74 год.	108 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид семестрового контролю: залік	

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передреквізити (Prerequisite) – «Державне право зарубіжних країн», «Правознавство», «Україна в контексті світового розвитку», «Історія України», «Історія держави і права зарубіжних країн»,

Постреквізити (Postrequisite) – «Українознавство», «Правознавство», «Психологія», «Державне та регіональне управління», «Україна і Європейський Союз». Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування в студентів наукового світогляду і поповнення базових знань стосовно предмету і методу політології, розвитку політики як суспільного явища, проблеми становлення громадянського суспільства і демократії, функціонування політичної системи та її інститутів, проблем світового політичного процесу та міжнародних відносин, тощо.

Мета конкретизується в **комплексі завдань навчальної дисципліни**, серед яких пріоритетними є: формування знання про політику, політичну діяльність; пояснення і передбачення політичних процесів і явищ, політичного розвитку; розробка концептуального апарату політології, методології та методів політичного дослідження.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми «Право»

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 9. Здатність працювати в команді.
- ЗК 11. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
- ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій.
- ЗК 14. Цінування та повага до різноманітності і мультикультурності.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми «Право»

СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі в суспільстві.

СК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК 3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК 4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 14. Здатність до консультування із правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Рядок дисципліни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми «Право»

ПРН 2. Здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень публічної політики в контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 3. Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів із різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих проблем із достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Узгоджувати план власного дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань із певної теми.

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів із розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН 14. Належно використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання в різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми «Спеціальна освіта»

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми «Спеціальна освіта»

СК 1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК 7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно–розвивального освітнього середовища.

СК 11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт–суб'єктної комунікації.

СК 13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК 14. Здатність до роботи зі спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.

СК 15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК 16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Рядок дисципліни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми «Спеціальна освіта»

ПРН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності в контексті професійних завдань.

ПРН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо–корекційного процесу в різних типах закладів.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність спілкуватися із представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

СК 5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фінансового регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК 9. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Рядок дисципліни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

ПР 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР 17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку

ПР 18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР 22. Знати свої права та обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР 23. Визначати досягнення та ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області в загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

Структура навчальної дисципліни
Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль I. Становлення та розвиток політичних ідей															
Тема № 1. Політологія як система знань про політику. Теоретико– методологічні засади політології	8	2					6	10	1					9	АР: опитування СР: бесіда ІР: складання глосарія, захист презентації/ реферата
Тема № 2 Історія світової політичної думки	12	4	2				6	12	1	2				9	АР: опитування, робота з картою СР: бесіда ІР: опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Тема № 3. Політична думка в Україні	14	6	2				6	11	2					9	АР: робота з картою СР: бесіда ІР: опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Разом за змістовим модулем 1	34	12	4				18	33	4	2				27	
Змістовий модуль II. Інституціоналізовані форми політики. Політична система та політичні процеси															
Тема № 4. Політика і влада як суспільні явища	10	2	2				6	11	2					9	АР: опитування СР: бесіда ІР: опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Тема № 5. Політична система	10	2	2				6	9						9	АР: опитування СР: бесіда ІР:

суспільства. Держава як базов інститут політичної системи														опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Тема № 6. Політичний процес	8	2					6	9					9	АР: опитування СР: бесіда ІР: опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Тема № 7. Демократія в політичному житті суспільства	8	2					6	9					9	СР: бесіда ІР: опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Тема № 8. Політичні партії і виборчі системи	10	2	2				6	11	2				9	АР: опитування СР: бесіда ІР: опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Тема № 9. Політична культура і політична свідомість	10	2	2				6	9					9	СР: бесіда ІР: опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Тема № 10. Політичні еліти і політичне лідерство	10	2	2				6	11		2			9	АР: опитування СР: бесіда ІР: опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Тема № 11. Сучасні політичні течії та доктрини	8	2	2				6	9					9	АР: опитування СР: бесіда ІР: опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Тема № 12. Міжнародні відносини та світовий політичний процес	10	2					8	9					9	АР: опитування СР: бесіда ІР: опрацювання понятійного апарату, захист ІНДЗ
Разом за змістовим модулем 2	86	18	12				56	87					81	

Усього годин	120	30	16				74	120	8	4				108	
--------------	-----	----	----	--	--	--	----	-----	---	---	--	--	--	-----	--

Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти / аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
1.1. Робота на семінарському, занятті	25	2	6	1	3
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	15	7		4	
1.3. Виконання модульної роботи	40	1	20	1	20
1.4. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	20	1	10	1	10
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 100					
II. Вибіркові *					
Виконання завдань для самостійного опрацювання					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5				
2.2. Робота з довідковою літературою складання глосарію відповідно до тем курсу	5				
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5				
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10				
2.5. Участь у науковій студентській конференції	10				
2.6. Виготовлення наочності з будь-якої теми курсу	10				
Разом		-		-	
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 35					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100					

*здобувач освіти може доповнити завдання індивідуальної та самостійної роботи Вибірковими

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми навчання: очна, заочна

Види занять: лекції, практичні заняття

При вивченні навчальної дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн» використовуються комплекс загальних методів навчання: словесні (лекція; опитування, бесіда на семінарських заняттях); наочні (ілюстрування (презентація PowerPoint) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій; дослідницькі (виконання ІНДЗ); методи самостійної роботи (опрацювання тем, першоджерел по темах, складання глосарія найуживаніших термінів до тем) тощо.

7.3. Рекомендована література

Основна:

1. Курс політології в схемах і таблицях: навчальний посібник. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2020. 58 с.
2. Шляхтун П. Політологія: історія та теорія. Вид-во: Центр учбової літератури, 2021. 472 с.
3. Тетарчук І.В. Політологія. Навчальний посібник. Вид-во: Центр учбової літератури, 2020. 160 с.
4. Варнавська І.В., Черемісін О.В. Політологія. Вид-во: Гельветика, 2021. 210 с.
5. Кириченко В.М. Політичні системи світу, Кредитно-модульний курс. Вид-во: ЦУЛ, 2023. 218 с.
6. Требін М.П., Герасіна Л.М., Поліщук І.О., Сахань О.М. Політологія. Вид-во: Право, 2018. 462 с.
7. Шанько В.І. Політологія: Навчальний посібник / В.І. Шанько, Н.В. Чорна, Т.Г. Авксентьєва, Л.А. Тихонова. Видання 2-е, перероблене та доповнене. К.: Видавництво «Фірма «ІНКОС», Центр учбової літератури, 2017. 288с.
8. Юрій М.Ф. Політологія: навч. посіб. К.: Знання, 2015. 356 с.

9. Політологія: Підручник / за ред. М.М. Вегеша. 3-тє вид., перероблене і доповнене. К.: Знання, 2008. 384 с. + ком пакт-диск. – (Вища освіта ХХІ століття).

Допоміжна

а) монографії, підручники, посібники

10. Бандурка С. М. Влада в Україні на зламі другого і третього тисячоліть. Монографія / С.М. Бандурка, В.А. Гречко. Харків, 2000. 398 с.
11. Білоус А. Політичні об'єднання України. К.: Генеза, 1993. 198 с.
12. Білоус А. Політико-правові системи: Світ, Україна. К. Генеза, 1997. 238 с..
13. Гелей С., Рутар С. Політологія: навч. посіб. Вид. третє, переробл. і доповн. К.: Т-во «Знання», КОО, 2004. 645с.
14. Горlach М. І., Кремень В.Г. Політологія: наука про політику : підруч. для студ. вищ. навч. закл. К. : Центр уч. літ., 2009. 840 с.
15. Кирилюк Ф. Історія зарубіжних політичних вчень нової доби : навч. посібник. К. : Центр уч. літ., 2008. 414 с.
16. Кухта Б.Л. З історії української політичної думки: [Текст лекцій: Навч. посібник]. К.: Генеза, 1994. 223 с.
17. Політологія: навч. посіб. / [за ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка] К. : Генеза, 2001. 443 с.
18. Політологія : терміни, поняття, персоналії, схеми, таблиці : навч. словник-довідник для студ. / ; наук. ред. В. М. Піча. К. : Каравела ; Львів : Новий Світ-2000, 2001. 320 с. 0
19. Політологія : кінець ХІХ-перша половина ХХ ст. : хрестоматія / за ред. О. І. Семківа. Львів : Світ, 1996. 800 с.
20. Політологія посткомунізму : політичний аналіз посткомуністичних суспільств. К. : Політична думка, 1995. 234 с.
21. Потульницький В. А. Історія української політології : (Концепції державності в українській зарубіжній історико-політичній науці) / В. А. Потульницький. К. : Либідь, 1992. 232 с.
22. Політичні партії України / [за ред. В. М. Якушика]. К. Генеза, 1996. 446 с.
23. Сіренко В.Ф. Громадянське суспільство в Україні: проблеми становлення / В.Ф. Сіренко, В.І. Тимошенко, Т.І. Ковальчук. К. : Знання, 1997. 288 с.
24. Тисяча років української суспільно-політичної думки. У 9 т. Т.1,2 (Х-ХV ст.) / [наук. ред. Т. Гунчак]. К.: Дніпро, 2001. 338 с.

б) наукові статті, періодика

25. Бундак О. Історичний екскурс та ретроспектива становлення концепту «свобода слова». Молодь за права людини: юридичний захист прав людини: збірник тез доповідей І Міжвузівської науково-практичної онлайн конференції (м. Луцьк, 09 грудня 2021 р.) / упоряд.: С.С. Пікалюк, Ю.О. Туз,

О.А. Бундак. Луцьк: Луцький інститут розвитку людини Університету «Україна», 2021. Вип. 1. С. 30-33.

26.Бундак О., Лінард Д. Права жінки в Німеччині: історична ретроспектива. Молодь за права людини: юридичний захист прав людини: збірник тез доповідей І Міжвузівської науково-практичної онлайн конференції (м. Луцьк, 09 грудня 2021 р.) / упоряд.: С.С. Пікалюк, Ю.О.Туз, О.А. Бундак. Луцьк: Луцький інститут розвитку людини Університету «Україна», 2021. Вип. 1. С. 88-90.

27.Бундак О., Сівчук М. Політична культура українців: деякі зауваги. Молодь за права людини: юридичний захист прав людини: збірник тез доповідей І Міжвузівської науково-практичної онлайн конференції (м. Луцьк, 09 грудня 2021 р.) / упоряд.: С.С. Пікалюк, Ю.О.Туз, О.А. Бундак. Луцьк: Луцький інститут розвитку людини Університету «Україна», 2021. Вип. 1. С. 104-108.

28.Бундак О. Інтеграція селянства прикордонних територій у громадські організації (спілки, об'єднання) Український селянин : Праці Науково–дослідного інституту селянства : Зб. наук. пр. / Інститут історії України НАН України ; Науково–дослідний інститут селянства; Відп. ред. С. В. Кульчицький. Черкаси, 2018. С. 14–18.

29.Бундак О. Історіографія взаємовідносин Всеросійського Селянського Союзу і політичних партій: постаті і особистості. Українське державотворення: проблеми і сучасність: зб. наукових праць. Випуск Х. / Ред. кол.: Г.В.Бондаренко, О.Й. Демянук [та ін.]. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2015. С. 134–139.

30.Бундак О. Маніпулятивні інтернет–технології суспільною свідомістю / О.Бундак // VI науково–практична конференція «Методологічні та методичні проблеми викладання соціально–економічних дисциплін у сучасному освітньому процесі». (Луцький педагогічний коледж, 24 листопада 2016 року). – С. 18–32.

31.Бундак О.А. Маніпулювання та політика: історичний аспект взаємодії Проблеми й перспективи розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи: 4 Міжвузівський наук.–практ. семінару (Луцьк, 21 грудня. 2016 р.) Вип. 4 / упоряд. Т.Й. Жалко, Н.Г. Конон, Н. І. Ляшук. – Луцьк: ЛІРоЛ Ун–ту «Україна»; КП ІАЦ «Волинськ-енергософт», 2016. – С . 5 – 16.

32.Бундак О. Історична ретроспектива становлення захисту прав людини в Україні. Матеріали круглого столу «Сучасний стан розвитку юридичної галузі України» (м.Луцьк, Луцький інститут розвитку людини Університету «Україна», 7 грудня 2016 року). Вип. 2. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2016. С.5–11.

33.Бундак О.А. Економічна політика гетьманського уряду та її реалізація. Науковий вісник Волинський національний університет імені Лесі Українки: Історичні науки. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2010. № 22. С. 71 – 76.

34.Бундак О.А. Історико– політологічні студії В'ячеслава Липинського. Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики ХХІ століття / Одинадцяті читання пам'яті В. Липинського //

Матеріали доповідей учасників VI Міжнародної науково–практичної конференції (17 квітня 2008 р.) / ред. кол.: О.П.Самойленко та ін. Луцьк: Видавництво «Волинська обласна друкарня», 2008. С. 24 – 27.

35. Бундак О. Вплив загальнодержавних процесів у Російській імперії на політизацію українського селянства наприкінці XIX – на початку XX ст. Науковий вісник Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки: Історичні науки. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2013. № 12 (261). С.15 – 20.

36. Алекс ФрітЛуї СтовеллРозі Гор. Політика для початківців. Вид-во: Книголав, 2019.

37. Гомонай Н. О. Вплив процесів глобалізації на формування геополітичної стратегії України / Н. О. Гомонай // Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки. Історичні науки – 2018. – № 10 – С. 30 – 38.

38. Кармазіна М. Політична наука: предмет, структура, методологія / М. Кармазіна // Політичний менеджмент. – 2018. – №1. – С. 19 – 33.

39. Козенко Р.В. Політична модернізація як чинник легітимації політичної влади / Р.В.Козенко // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2017. – № 1. – С. 90–93.

40. Коваленко Л. А. Спостереження за проведенням виборів як обов’язкова вимога демократичного виборчого процесу / Л. А. Коваленко // Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки. Міжнародні відносини – 2017. – № 26. – С. 64–74.

41. Миклашук І. Державотворча ідеологія як чинник демократичного розвитку України / І.Миклашук // Політичний менеджмент. – 2016. – № 5. – С. 63–72.

42. Сучасна українська політика: політики і політологи про неї. Вип. 17. – К. : Укр. центр політ. менеджменту, 2019. – 364 с.

43. Сіленко А. Політологія та соціологія в освітньому процесі України: Болонський процес чи відступ від демократії? / А. Сіленко, Л. Кормич // Віче. – 2018. – №13. С. 31 – 32.

44. Токер Л. Нові тенденції в суспільних процесах на початку XXI століття та їх осмислення в українознавчих дослідженнях / Л.Токер // Віче. – 2019. – № 5. – С. 34–36.

45. Турченко Ю. МІ як впливовий чинник реалізації політичного процесу / Ю.Турченко // Політичний менеджмент. – 2017. – № 4. – С. 115–119.

46. Татаренко Т. Міжкультурна взаємодія як чинник структуроутворення організації соціального простору / Т.Татаренко // Політичний менеджмент. – 2018. – № 5. – С. 46–55.

47. Ткачук М. Корпоративізм як принцип розподілу політичної влади / М.Ткачук // Політичний менеджмент. –2018. – № 5. – С. 82–91.

48. Цокур Е. Етапи становлення громадянського суспільства в Україні в контексті забезпечення легітимності політичної влади / Е.Цокур // Політичний менеджмент. – 2018. – № 3. – С. 129–136.

49.Шевчук Д. М. Соціально–політична критика як спосіб осмислення політичного світу / Д. М. Шевчук // Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки. Філософські науки – 2017. – № 24 – С. 112 – 120.

50.Юзепчук О. Думки Липинського 100–літньої давнини відображають сьогодення України / О. Юзепчук // Відомості. – 2018. – №32. – С. 13.

7.4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 1.<http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
- 2.<http://www.lsl.lviv.ua/> – Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника.
- 3.<http://www.history.org.ua> – Інститут історії Національної Академії наук України.
- 4.<http://www.mon.gov.ua> – Міністерство освіти і науки
5. <http://politics.ellib.org.ua/> – Політологія : Онлайн бібліотека
6. <http://pidruchniki.ws/> – Українські підручники онлайн
7. <http://www.info-library.com.ua/books.html> – Електронна бібліотека підручників та Українських Рефератів
8. <http://st.zu.edu.ua/polit/slovnyk.htm> – Політологія. Словник
9. www.history.rin.ru – Історична інформація, мапи, цікаві факти.
- 10.<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> (законодавство України)

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально–методичне забезпечення курсу розміщене на платформі Moodle: Політологія : <http://vo.ukraine.edu.ua/course/view.php?id=6820>

1. Бундак О.А. Політологія. Навчальний посібник (для студентів неспеціальних факультетів). Луцьк: П.П.Іванюк, 2014. 250 с.

2. Бундак О.А. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Політологія» для здобувачів вищої освіти III курсу денної форми навчання спеціальності 029 «Інформаційна, архівна та бібліотечна справа». Луцьк, ЛІРоЛ Університету «Україна». 2023. 46 с.

3. Бундак О.А. Навчально-методичні матеріали до семінарських занять до курсу «Політологія». Луцьк: ЛІРоЛ, 2023. 72 с.

4. Бундак О.А. Політологія. Методичні вказівки для студентів заочної форми навчання. Луцьк: ЛІРоЛ, 2023.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Політологія як система знань про політику. Теоретико–методологічні засади політології ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Сформулюйте причини та умови формування наукових знань про політику. 2. Які етапи становлення політології?	6/9

	3. Що виступає об'єктом і предметом політології? 4. Які види категорій і понять використовує політична наука? 5. Які методи дослідження можна віднести до специфічних методів політології? 7. Які галузі знань входять до системи політичних наук? 8. Що є предметом дослідження політичної філософії, політичної соціології та політичної психології? 9. Які з функцій політології є актуальними для сучасного українського суспільства і чому? 10. Яка структура політології у ЗВО України?	
2	Тема 2. Історія світової політичної думки ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Розкрийте зміст поняття «світова політична думка»? 2. Охарактеризуйте основні течії політичної думки в Стародавньому Китаї. 3. Сформулюйте основні політичні ідеї Платона та Арістотеля. 4. Який вклад мислителів Стародавнього Риму у скарбницю світової політичної думки? 5. Розкрийте зміст суспільно–політичних поглядів Фоми Аквінського. 6. Яким є вклад Ніколо Макіавеллі у становлення політичної науки? 7. Розкрийте зміст політичної доктрини Томаса Гоббса. 8. Охарактеризуйте політичні погляди фундатора лібералізму Джона Локка. 9. Проаналізуйте зміст політичної думки Франції напередодні революції 1789–1893 рр. 10. Які політичні проблеми досліджував Макс Вебер? Якими є його наукові здобутки? 11. Охарактеризуйте основні положення політологічного вчення І.Канта про правову державу. 12. Які основні положення суспільно–політичних утопій А. Сен–Сімона, Ш. Фур'є, Р.Оуена. 13. Розкажіть про вплив соціологічного напрямку «позитивізму» на розвиток світової політичної думки. 14. Розкрийте основні положення елітарних концепцій у політології. 15. В чому суть теорії циркуляції еліт В.Парето? 16. Розкрийте зміст концепції нового політичного класу Г.Моска? 17. Сформулюйте «залізний закон олігархії» Р.Міхельса. В чому його суть? 18. Які проблеми досліджує сучасна американська політологічна школа? 19. Назвіть нові основні напрями досліджень американської політології та охарактеризуйте основних представників. 20. Розкажіть про вклад американського політолога Девіда Істона в розвиток сучасної політичної науки. 21. В чому суть біхевіористського напрямку в дослідженні політики? 22. Охарактеризуйте основні напрями досліджень англійської політологічної школи. 23. В чому суть емпіричних досліджень німецької політологічної школи? 24. В чому суть діалектичної конфліктології Р.Дарендорфа? 25. Охарактеризуйте теоретичний доробок М.Дюверже «Політичні партії».	6/9

	26. Розкрийте суть концептуальної парадигми феномену влада в науковій спадщині Є.Вятра.	
3	Тема 3. Політична думка в Україні ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Назвіть етапи розвитку політичної думки в Україні. 2. Розкрийте зміст релігійно–політичних ідей митрополита Іларіона. 3. Які політичні проблеми досліджував Станіслав Оріховський? 4. Перелічіть політичні ідеї та принципи Конституції Пилипа Орлика. 5. Чому М. Міхновського вважають одним із основоположників українського самостійництва? 6. Які політичні ідеали і традиції українського народу знайшли втілення в УНР та ЗУНР? 7. Концепція політичної самостійності України у науковій спадщині І.Франка. 8. Розкрийте зміст основних концепцій української політичної науки міжвоєнної доби. 9. Назвіть твори видатних державних та церковних діячів Київської Русі та дайте їм характеристику. 10. Охарактеризуйте політичну думку Ю. Дрогобича та С. Оріховського? 11. В чому суть основних правових документів козацько–гетьманської доби? 12. Розкрийте суть питання про природне право людини у роботах М.Козачинського? 13. Які політичні проблеми досліджував Г.Сковорода і в чому їх суть. 14. Чому Ф.Прокопович відстоював принцип російського монархізму, а не козацько–гетьманської автономії? 15. Яку схему класифікації напрямів політичної думки в Україні можете запропонувати Ви? 16. Які принципи відстоював М. Грушевський для політичного життя України? 17. Специфіка українського лібералізму та основні відмінності від класичного лібералізму в Європі. 18. Охарактеризуйте політичні погляди М. Драгоманова. 19. Розкрийте проблему співвідношення правової і соціалістичної держави у теоретичному спадку Б. Кістяківського. 20. Сформулюйте основні положення української консервативної думки. 21. У чому суть теорії еліти В. Липинського? 22. Назвіть основні положення державницької концепції С. Томашівського. 23. Концепція «позитивного мілітаризму» В. Кучабського та її основні положення. 24. Чим відрізнявся націоналізм М.Міхновського від націоналізму Д. Донцова?	6/9
4	Тема 4. Політика і влада як суспільні явища ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Дайте визначення таких понять: «політична влада», «політичне панування», «політичний авторитет», «політична могутність». 2. Проаналізуйте основні концепції походження та сутності політичної влади? 3. Намалюйте схему (модель) владного процесу.	6/9

	4. Хто може виступати суб'єктом політичної влади? 5. Що таке джерела, ресурси та засоби політичної влади? 6. Сформулюйте поняття «легітимність влади». Які типи легітимності політичної влади відомі вам? 7. Яку закономірність структури та функціонування державної влади сформулював Ш. Монтеск'є? 8. Розкрийте зміст аксіом політичної влади за О. І. Ільїним. 9. Назвіть критерії типології політичної влади.	
5	Тема 5. Політична система суспільства. Держава як базовий інститут політичної системи ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Дайте визначення поняття «політичний режим». 2. Яку роль відіграє політичний режим у функціонуванні політичної влади та життєдіяльності суспільства? 3. Які основні критерії типології політичних режимів? 4. Назвіть основні та проміжні типи політичних режимів. 5. Які основні ознаки демократичного режиму? 6. Які особливості авторитарних політичних режимів? 7. Назвіть основні ознаки тоталітарних режимів? 8. Дайте визначення поняття «політична система суспільства». 9. Яким є вклад у теорію політичних систем американських політологів? 10. Який із названих компонентів політичної системи суспільства є головним, системоутворюючим і чому: а) політичні інститути; б) політична свідомість; в) політична влада? 11. Які функції політичної системи суспільства? 12. Як співвідносяться поняття «політична система суспільства» і «політичний режим»? 13. На основі яких критеріїв можлива типологія політичних систем? 14. Назвіть типологічні ознаки української політичної системи.	6/9
6	Тема 6. Політичний процес ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Дайте визначення: політичний процес? 2. Розкрийте механізми, що діють в суспільстві і регулюють помилки та вчинки людей в політичній сфері. 3. Розкрийте форми, способи, види, типи та основні принципи політичної діяльності. 4. Охарактеризуйте процес прийняття політичних рішень. 5. Дайте характеристику двох форм демократії: представницької; тобто парламентської і безпосередньої.	6/9
7	Тема 7. Демократія в політичному житті суспільства ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Дайте визначення демократії. 2. Охарактеризуйте основні принципи демократії. 3. Охарактеризуйте види демократії. 4. Розкрийте відомі Вам західноєвропейські концепції демократії. 5. Визначте основні напрями демократизації України. 6. Виокремте проблеми, які заважають процесу демократизації в нашій державі. 7. Як, на Вашу думку, впливає рівень політичної свідомості громадян на демократичні перетворення в країні.	6/9

8	Тема 8. Політичні партії і виборчі системи 1. Які засади формування та діяльності об'єднань громадян, що визначені законодавством України? 2. Назвіть ознаки політичної партії за Дж. Лапаломбарою. 3. Які шляхи та способи формування політичних партій? 4. Назвіть політичні, організаційні та ідеологічні функції політичних партій. 5. На основі яких критеріїв можлива типологія партій? Які українські політичні партії слід віднести до лівих, центристських та правих? 6. Назвіть етапи становлення багатопартійності в Україні. 7. Що таке партійна система? Які чинники впливають на формування та функціонування партійних систем? 8. Якою є типологія партійних систем за Дж. Сарторі? Якого типу партійна система в Україні? 9. Що таке суспільно-політичний рух? У чому основні відмінності суспільних рухів від партій? 10. Які профспілкові, творчі, науково-технічні, культурологічні, екологічні, спортивні, дитячі, молодіжні та жіночі організації діють у сучасному українському суспільстві?	6/9
9	Тема 9. Політична культура і політична свідомість ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Дайте визначення поняття «політична культура». 2. Якою є структура та функції політичної культури? 3. Яку роль у функціонуванні політичної культури виконують політичні цінності, ідеали, традиції, міфи, стереотипи, символи? 4. Які типи політичної культури ви знаєте? 5. У чому специфіка патріархальної, підданської та активістської політичної культури? 6. Розкрийте зміст поняття «громадянська культура». 7. Які фактори впливають на формування національної політичної культури? 8. Назвіть основні риси політичної культури українського народу. 9. Які процеси відбуваються у політико-культурній сфері сучасної України? 10. Чим характерна молодіжна політична субкультура?	6/9
10	Тема 10. Політичні еліти і політичне лідерство ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Дайте визначення понять «еліта», «національна еліта», «політична еліта», «правляча еліта», «контреліта», «елітизм». 2. Яка структура, характерні риси та функції правлячої еліти? 3. Розкрийте зміст класичних та новітніх концепцій політичної еліти. 4. Чи можна поєднати у політичному житті засади елітизму та принципи демократії? 5. Назвіть відомі вам типи політичних еліт. Які відмінності між відкритою та закритою елітами? 6. Якою є історична доля українських політичних еліт? 7. З якими проблемами зустрілося українське суспільство при формуванні сучасної національної політичної еліти? 8. Якою є природа та соціальна сутність політичного лідерства? 9. Якими основними якостями повинен володіти загальнонаціональний лідер? 10. Дайте характеристику лідерів провідних політичних партій	6/9

	України. 11. Які політичні права людини та громадянина визначені Конституцією України? 12. Назвіть типи політичної позиції за ставленням особи до суспільного прогресу. 13. Які причини політичної пасивності та аполітичності громадян? 14. З допомогою якого поняття описується взаємодія суб'єкта з політичною реальністю? 15. Що таке конформізм? У чому сутність внутрішньої та зовнішньої конформності? 16. Дайте визначення поняття «політична соціалізація». 17. Назвіть основні суб'єкти політичної соціалізації. 18. Які вікові етапи політичної соціалізації особи? 19. Назвіть можливі види політичної поведінки етноспільнот.	
11	Тема 11. Сучасні політичні течії та доктрини ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Розкрийте зміст поняття «політико–ідеологічна доктрина». 2. У чому сутність інституціоналізації політичної ідеології? 3. Назвіть основні критерії типології політико–ідеологічних доктрин та суспільно–політичних рухів. 4. Сформулюйте основні принципи лібералізму. Хто дав їм теоретичне обґрунтування? 5. Які громадські організації та політичні партії ліберального характеру діють в Україні? 6. Сформулюйте основні ідеї та цінності консерватизму. 7. Розкрийте суть неоконсерватизму. В яких країнах неоконсерватори при владі? 8. Назвіть основні ознаки фашизму. Чому фашистські організації відносять до крайніх правих політичних сил? 9. Розкрийте зміст основних цінностей соціал–демократії. 10. Які критерії поділу політичних рухів на ліві, праві та центристські?	6/9
12	Тема 12. Міжнародні відносини та світовий політичний процес ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ: 1. Розкрийте зміст поняття «політичний процес». 2. Які форми та типи політичних процесів вам відомі? 3. У чому відмінність між поняттями «політична зміна» та «політичний розвиток»? 4. Проаналізуйте особливості інноваційних та адаптаційних реформ. 5. Які суспільні процеси відносять до політичних революцій? 6. Розкрийте зміст поняття «модернізація». 7. Які історичні типи та моделі модернізації вам відомі? 8. Проаналізуйте суб'єктивні чинники ефективності політичної модернізації. 9. Хто і яким чином гальмував процес модернізації українського суспільства у XX ст.? 10. Які проблеми політичної модернізації суверенної України?	8/9
	Разом	74/10 8

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Форми контролю	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Феномен українства, закономірності, досвід та уроки його етно-, націо-, державотворення, матеріального й духовного життя			
Тема 1. Політологія як система знань про політику. Теоретико–методологічні засади політології (6 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	1	III–IV
Тема 2. Історія світової політичної думки (6 год.)	Співбесіда	2	III–IV
Тема 3. Політична думка в Україні (6 год.)	Співбесіда	2	V–VI
<i>Всього: 18 год.</i>	<i>Всього: 5 балів</i>		
Змістовий модуль 2. Інституціоналізовані форми політики. Політична система та політичні процеси			
Тема 4. Політика і влада як суспільні явища (6 год.)	Співбесіда	1	VII–VIII
Тема 5. Політична система суспільства. Держава як базовий інститут політичної системи (6 год.)	Співбесіда	1	VII–VIII
Тема 6. Політичний процес (6 год.)	Співбесіда	1	VIII–IX
Тема 7 Демократія в політичному житті суспільства (6 год.)	Співбесіда	2	IX–X
Тема 8. Політичні партії і виборчі системи (6 год.)	Співбесіда	1	X–XI
Тема 9. Політична культура і політична свідомість (6 год.)	Співбесіда	1	X–XI
Тема 10. Політичні еліти і політичне лідерство (6 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	1	XI–XII
Тема 11. Сучасні політичні течії та доктрини (6 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	1	XI–XII
Тема 12. Міжнародні відносини та світовий політичний процес (8 год.)	Співбесіда, опрацювання понятійного апарату	1	XI–XII
<i>Всього: 56 год.</i>	<i>Всього: 10 балів</i>		
<i>Разом: 74 год.</i>	<i>Разом: 15 балів</i>		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно–рейтинговою системою. Вона складається з 2 змістовних модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100–бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних, лабораторних) занять та виконання й захисту індивідуальних завдань і завдань самостійної роботи й має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Він реалізується у формі опитування на семінарських заняттях, обговорення дискусійних питань, виконання практичних/лабораторних завдань, перевірки результатів виконання різноманітних завдань індивідуальної та самостійної роботи (опрацювання питань зазначених тем самостійної роботи, рефератів, джерел по темі та понятійного апарату) тощо.

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних, лабораторних) занять та виконання й захисту індивідуальних завдань і завдань самостійної роботи й має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Він реалізується у формі опитування на семінарських заняттях, обговорення дискусійних питань, виконання практичних/лабораторних завдань, перевірки результатів виконання різноманітних завдань індивідуальної та самостійної роботи (опрацювання питань зазначених тем самостійної роботи, рефератів, джерел по темі та понятійного апарату) тощо.

Загальна сума балів поточного контролю складається з балів, які отримує студент за певну навчальну діяльність – підготовку та виступи на семінарських заняттях, виконання практичних/лабораторних завдань (25 балів); виконання та захист індивідуальних завдань (10 балів) і завдань самостійної роботи (15 балів).

Модульний контроль. Модульний контроль є складником поточного контролю і здійснюється у формі виконання студентом тестів модульних робіт.

За відповідь на семінарському (практичному/лабораторному) занятті виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».

Розподіл балів між окремими темами здійснюється залежно від складності й актуальності теми, що вивчається. Викладач може визначати розподіл балів, які отримують студенти, об'єднавши теми змістового модуля.

Загалом, за всі якісно виконані завдання студент може набрати 25 балів.

У період екзаменаційної сесії викладач визначає суму і середню оцінку поточного контролю та проводить переведення оцінок в бали згідно зі шкалою конвертування (max = 25 балів).

«2» – 5	«3,1–3,2» – 11	«4,1» – 16	«4,6» – 21
«2,1–2,2» – 6	«3,3 – 3,4» – 12	«4,2» – 17	«4,7» – 22
«2,3–2,4» – 7	«3,5 – 3,6» – 13	«4,3» – 18	«4,8» – 23
«2,5 – 2,6» – 8	«3,7–3,8» – 14	«4,4» – 19	«4,9» – 24
«2,7–2,8» – 9	«3,9 – 4» – 15	«4,5» – 20	«5» – 25
«2,9–3» – 10			

Самостійна робота. Максимальна кількість балів ставиться за якість виконання самостійних завдань та вміння їх представити. Наприклад: після виконання самостійно певного завдання відбувається обговорення і виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Відповідно, «відмінно» – виставляється 13–15 балів, за «добре» – 7–10 балів, «задовільно» – 3–6 балів, «незадовільно» – 0–2 балів.

Індивідуальна робота. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу ставиться за вчасне, якісне, добросовісне її виконання. Наприклад: після виконання індивідуального завдання відбувається обговорення і виставляється оцінка за чотирибальною системою: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Відповідно, «відмінно» – виставляється 8–10 балів, за «добре» – 6–7 балів, «задовільно» –

3–5 балів, «незадовільно» – 0–2 балів. Терміни подачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, який розробляється кафедрою на кожний семестр. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача. Наявність позитивних оцінок, отриманих за індивідуальні завдання, є необхідною умовою допуску до семестрового контролю з цієї дисципліни.

Модульний контроль. Модульні контрольні роботи містять 2 варіанти по 20 тестових питань (15 – I рівня та 5 – II рівня складності). Оцінка за модульну контрольну роботу визначається в балах: питання I рівня – 1 бал, II рівня – 2 бали. За результатами виконання тестових завдань загальна кількість балів не може перевищувати 50 балів.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль запроваджується з метою оцінки результатів навчання студентів і проводиться у формі семестрового екзамену/заліку з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою, в період екзаменаційної сесії, що проводиться згідно з навчальним планом.

Семестровий залік виставляється за умови виконання студентом завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Студенту, який з навчальної дисципліни має семестровий рейтинговий бал 60 і вище, підсумкова оцінка виставляється автоматично – оцінка за національною шкалою та за шкалою ECTS. Якщо семестровий рейтинговий бал студента становить 35–59 балів, він має можливість скласти залік. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт (наприклад, перездати теми, виконавши індивідуальне завдання, написати підсумкові тести тощо).

Залік – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр. У екзаменаційно–заліковій відомості робиться запис: «зараховано», «незараховано».

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100– бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	Ліквідація здобувачами вищої освіти академічних заборгованостей проводиться, як правило, протягом 2 тижнів після закінчення екзаменаційної сесії (для зимового семестру перші 2 тижні наступного семестру). Повторне складання екзаменів та заліків допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни. <i>Перескладання здійснюється відповідно до затвердженого графіка.</i> Перескладання екзамену/заліку для підвищення позитивної оцінки з певної навчальної дисципліни допускається не раніше ніж у наступному семестрі.
Правила академічної доброчесності	Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Кодексу академічної доброчесності (Протокол вченої ради №6 від 25.10.2018 р.) і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах (Протокол вченої ради №5 від 23.12.2019 р.))
Вимоги до відвідування	Здобувачі вищої освіти (за об'єктивних причин пропуску занять) можуть самостійно опрацювати навчально-методичне забезпечення курсу «Політологія», розміщене на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу: https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=6820 Виконати та прикріпити для перевірки викладачем завдання із пропущених тем практичних занять, підготувати ІНДЗ та МКР. Виконані завдання також можна переслати на електронну пошту викладача.

Перевірено:
Завідувач кафедри права та фінансів

Кандидат юридичних наук, доцент

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop followed by a series of smaller strokes.

Андрій ПОПОВ